

O modřínu

Jakub Zvelebil - Příběhy ZeMě

Zapadající slunce barví krajinu do oranžova a veverka Věrka šplhá po kmeni svého oblíbeného stromu tak, jak to dělala každý den. Ten strom nebyl nejvyšší ani nejstarší v lese, ale měla k němu zvláště silné pouto. Byl to modřín, který měl pro Věrku vždy připravenou větev a milé slovo. Veverka si bez něj neuměla představit život.

„Dneska jsem upustila šišku ježkovi přímo na hlavu,“ řekla zadýchaně, když dolezla až na nejvyšší modřínovou větev. „Ale já nechtěla! A pak jsem se lekla a utekla jsem. Nevěděla jsem, co bych mu řekla.“

„Hm,“ zašuměl modřín, který uměl poslouchat celým svým tělem, od kořenů až po špičku koruny. „Možná stačilo říct pravdu a prostě omlouvám se.“

„No jo, už mi to došlo... ale v ten moment jsem se tak lekla, že jsem nemohla přemýšlet. Mám pocit, že sama nic nedokážu, ale když se s tebou poradím, vždy je všechno jasné a jednoduché.“

A modřín se tiše zasmál všemi jehličkami, jak to umí jen modříny. „Víš, Věrko, ty si o sobě pořád myslíš, že nic nezvládneš sama. Ale já vím, že tu omluvu i všechno, co tě v životě teprve čeká, zvládneš.“

„Dobře, omluvím se zítra,“ řekla veverka a cítila se tak nějak lehčí. Jako by nesla na zádech těžký kámen, který konečně odložila na zem.

Nejen pro veverku byl Modřín takto důležitý. V jeho závětví rostly malé smrčky a on je učil to nejdůležitější, co strom musí umět. Říkal tomu hra na ohýbanou. „Nebojte se ohnout, když fouká,“ šuměl. „A pak se zase krásně narovnejte. Ohnout se umí jen ten, kdo žije. Kámen se neohne.“

Když v noci přišla bouřka, tiskla se k němu mláďata z celého okolí a on nad nimi rozprostřel větve: „To nic. Jen si foukej, větře. My jsme tady spolu.“

A to slovo *spolu* hřálo jako ta nejteplejší peřina na světě. Často jim u toho vyprávěl pohádky na dobrou noc. A zvířátka se u něj cítila v bezpečí.

Modřín rád pečoval o malé stromky a mláďata. Měl je opravdu moc rád a dávali mu každý den pocit radosti.

Jedné noci přišel vítr, jaký nikdo nepamatoval. Celý les hučel a uragán se opíral do všeho, co stálo. S větrem přišla bouřka. Silná, krutá a pak... prask. Mohutný blesk roztál nebe a ozářil celé široké okolí. Po té ráně už nikdy nic nebylo jako dříve. Svět se nenávratně změnil.

Modřín padl k zemi jako anděl padající z nebes. Bouře zlomila jeho silný kmen, který tolik dlouhých let odolával všem výzvám světa. Proč teď, proč tahle bouře? To se možná nikdo nikdy nedozví.

Byla to Věrka, která k němu přiběhla ještě než se bouře úplně utišila.

„Vstávej,“ šeptala veverka a tahala ho za větev. „No tak, vstávej, budu ti vyprávět, co jsem zase provedla.“ Ale strom mlčel. „Prosím,“ plakala. Ale nikdo neodpověděl.

Modřín zemřel. To znamená, že už nevstane, neporoste, nebude šumět a nebude tady s námi. Už nikdy to nebude jako dřív.

Ten vítr, který přifoukal tu silnou bouřku byl ten stejný vítr, který na jaře roznáší semínka a v létě příjemně fouká, aby nikomu nebylo velké horko. Nepřiletěl nikomu ublížit. Za to co se stalo nikdo nemůže. Není to ničí chyba. Nikdo neudělal nic špatně.

Ale na chvíli tady musím zastavit vyprávění, abych řekl něco důležitého. Tohle nebylo fér. Vůbec, ani trochu. Ti, kdo modřín milovali, kdo ho potřebovali, mají plné právo cítit vztek, cítit se okradení a podvedení.

Věrka to taky cítila. Vyběhla na nejvyšší skálu a křičela do nebe: „TO NENÍ FÉR! Slyšíš?! Vrať ho! Vrať mi ho zpátky!“ Házela po obloze šišky, jednu za druhou, dokud ji nebolely tlapky — a pak křičela dál, i když už neměla sílu křičet jen smutně vzlykala. „Nenávidím tě, větře! Nenávidím!“

Vítr nic neodpověděl. Jen tiše a jemně foukal kolem. Jakoby ji chtěl pohladit po tváři.

A pak přišlo něco horšího než vztek. Přišla ta myšlenka, které se Věrka bála nejvíc: *Bez něj to nezvládnou. Sama nezvládnou vůbec nic. Co si teď počnu.*

Les mlčel. Každý truchlil po svém. Smutek má totiž tisíc podob — slzy, křik, ticho, zlost a dokonce i takový pocit prázdna, který zažívali některé smrčky okolo modřínu. Mladé stromky měli pocit, že je s nimi něco špatně, když nepláčou a nekřičí jako Věrka, ale i to bylo v pořádku. I takový dokáže být smutek.

Věrka lehávala u padlého kmene a i nadále vyprávěla, co ten den zažila. Nikdo jí neodpovídal.

Čas v lese plynul pomalu, snad jakoby se v tom smutku zastavil.

Každý večer zatahala Věrku za ocas malinkatá myška. Ta nejmenší ze všech mláďat, které se k modřínu chodili schovat do bezpečí, když měli strach.

„Věrko. A dneska už vstane?“

Věrka otevřela pusku, že řekne v slzách to co každý den, co ta maličká myška odmítá pochopit — *nevstane, maličká, už nikdy. Umřel.* Ale myška se tak třásla a v očích měla přesně tu stejnou hrůzu, kterou Věrka tak dobře znala. Tu, co říká: bojím se, že *bez něj to nezvládnou.*

A tak Věrka řekla něco jiného. Sedla si k ní docela blízko, tak jak si kdysi sedávala přitisklá ke kmeni modřínu, a řekla:

„Neboj se. Jsem u tebe. My jsme tady spolu.“

A v tu vteřinu — v tu jedinou malinkou vteřinu — se Věrce něco pohnulo v srdci. Protože ta slova nebyla její. Byla modřínova. Slýchala je od něj pokaždé, když se bála. A teď jsou to její slova, která teď šeptá malé myšce, přesně když je potřebuje slyšet ze všeho nejvíc.

Vzala tu malinkatou myšku a řekla: „Pojď. Něco ti ukážu.“

A vedla ji lesem.

Zastavily se tam, kde v modřínově závětří rostly malé smrčky. Zrovna zafoukal vítr. A smrčky se ohnuly — a zase narovnaly. Ohnuly a narovnaly.

„Vidíš to?“ řekla Věrka. „Tomuhle se říká hra na ohýbanou. To je naučil modřín. A koukni — nedělají to každý zvlášť. Dělají to všichni spolu. Tak je to učil.“

Myška se dívala, jak se smrčky ve větru ohýbají a vracejí, ohýbají a vracejí. A poprvé za dlouhou dobu se skoro usmála.

Pak zvedla oči k Věrce a zeptala se na to, co ji trápilo úplně nejvíc:

„Věrko... uvidím ho ještě někdy?“

Věrka polkla. Tohle byla ta nejtěžší otázka na světě a ona se rozhodla nezalhat.

„Ne, maličká. Neuvidíš. A to je na tom to nejsmutnější. Nebudu ti říkat něco jiného, protože tě mám ráda.“

Myšce se zalily oči.

„Ale pojď se na něco podívat,“ řekla Věrka rychle a vzala ji za tlapku.

Kousek dál, tam kde vítr té bouřlivé noci rozfoukal modřínovy šišky, vykukovalo ze země pár maličkých zelených stromků. Byly úplně čerstvé a droboučké.

„Co je to?“ zašeptala myška.

„To jsou nové stromky. Vyrostly z modřínových šišek. Nebyly by tady, kdyby nebylo jeho. Rozumíš? Kus modřínu je v každém z nich.“

Myška se dlouho dívala na ty maličké stromky. A pak řekla něco, nad čím Věrce poskočilo srdce:

„A je kus modřínu i ve mně?“

„Je,“ řekla Věrka a klekla si k ní. „Ten největší kus ze všech. Pamatuješ, jak ses k němu chodila schovat, když ses bála? A jak ti šeptal, že se nemusíš bát, protože nejsi sama? To umíš teď i ty. Vždyť jsi za mnou přišla, když ti bylo smutno, vid’? To tě naučil on.“

A v tu chvíli Věrka konečně pochopila to, co jí celý život unikalo.

Vždycky si myslela, že to nejdůležitější je umět zvládnout všechno sama. A že když to sama nezvládá, něco je s ní špatně.

Ale nebyla to pravda. Vůbec nikdy nebylo třeba, aby všechno zvládla sama.

A nemusí být sama ani teď. A ta malinká myška taky nemusí být sama — od toho je tady Věrka. Opřít se o někoho druhého nikdy nebyla slabost. Byla to ta nejdůležitější věc na světě. Přesně to je učil modřín pokaždé, když šeptal: my jsme tady spolu.

Věrka najednou poznala, že když se o ten smutek a tu tíhu rozdělí, je trochu lehčí. A to prozatím stačí.

Ten večer se zvířátka z celého lesa sesedla do teplého kruhu. A Věrka jim vyprávěla pohádku na dobrou noc — přesně tak, jak jim ji kdysi vyprávěl modřín.

Když domluvila, naklonila se k nejmenšímu ze zelených stromků, sotva vyššímu než myška, a zašeptala mu to nejdůležitější, co ji modřín naučil:

„Neboj se ohnout, když fouká. A pak se zase narovnej. Ohnout se umí jen ten, kdo žije. A pamatuj si, že nikdy nejsi sám.“